

Glo.ordi.

Ad Colossenses La. I

Nico.delyra

Glōne virtutis: nec plus carni tribu
it q̄ necessitas petit: scit satiari.
Qui alimentoꝝ inopī sine mur
muratione tolerat: nec pro necessi
tate vicit agit aliqd. vñ aia peccati
laqueū incurrit: scit esurire.

a Lōcātes tri.mee. Aug. Inde
gaudet: inde pascit: q̄ illi bisfecerit
nō q̄ eiꝝ angustia relaxata est.

b Mō q̄ q̄. t̄. Aug. Datum est
tes ipa q̄ daf vt munꝝ: cibꝝ potus:
t̄ hmoi. Fruel̄ at oga bōa: t̄ recta
volūtas dator. vñ dñs ī euā. n̄ ait
simplicerit: Qui recipit iusti vel
ppbz: s̄ addidit: n̄o iusti vel
ppbz. Suscipe em̄. ppbhet vel iu
stu: datu ē. In noie iusti vel ppbz
b facere fruct̄ est. Heliā pauisse le
gunf coruꝝ t̄ vidua. Sz per coruꝝ
q̄ non noile iusti: dato pascebatur.
Per viduꝝ fructu q̄ sciebat q̄ ho
minē dī paseceret. c Sz reqro.

D i. bonā t̄ recta volūtate bone ope
rationi adiunctā. Mō em̄ t̄ gaudet
subuētu eē sue necessitatī: q̄ illorū
ɔgratulat secunditatī. d Tel
fru.ab.i. vt fruct̄ iusticie v̄re abū
dās sit: cum rōnē deo reddideritis
de factis v̄ris. e In odorez su
auitatis. Que placet deo vt odor
suanissim. Lōpank em̄ ofoni q̄ ē ī
cēlū dei. vñ d̄: Date elemosynā: t̄
ipa orat p̄ yob ad deū. f Im
pleat oē deside. Mō ī terrenis: sed
in glia. Tel glia xp̄i ī sp̄le de
sideria setōꝝ: vel vt ip̄e idē si glo
riosus. Sinit ep̄la ad Colossen
ses. Incipit argumentum.

C ollossenses. Sunt asiani.
Q̄libus nō ip̄e apls predi
cauit: h̄ el̄discipuli archip
pus t̄ epaphras. Archippus xō ī
eos misterium accepit. Epaphras
aut̄ ex eis orūndus ab aplo instru
et̄: doctrinā archip̄i confirmau
rat. Supuenitētibꝝ aut̄ pseudo apo
stolis t̄ carnales obſuātias predi
cātibꝝ: dubiū erat q̄bꝝ potiꝝ creden
dū esset. vñ Paulū cuiꝝ auctoritas
celebris erat: q̄li mediū indicat q̄
ps potiꝝ tenēda. Describit aut̄
xpm t̄ el̄bifacia: quō est sufficiē
ad oia. Carnalia xō pr̄lus impro
bat vt deinceps sincere fidem xp̄i te
neāt. Instruit etiā moralis confi
mans q̄chd illi docuerat. Et est in
rētio eiꝝ in hac ep̄la affirmare colos
senses ī eadē fide t̄ doctrīa: quam
a discipul̄i el̄ accepterat: t̄ nō ī allo
pter xpm spem ponēdā ēē docere.

D h̄ Aulus. Soli. La. I
p̄ to more salutationē
p̄mitit: Qua p̄mis
sa de hōis eoz grās
agit: t̄ fidē t̄ dilecti
onē cōmedas orat vt pficiāt ī xpm
curbifacia t̄ p̄matū fm v̄rāq̄ na
turā cōmēdat: deinde sui misterij di
gnitatem cōmēoras monet ne q̄ ph
losophiā vel legis ceremonias sedu
eti a xpm recedat. Lādē oēs s̄l fm
sex t̄ etates t̄ cōditōes moralis in
struit: t̄ ī fine archippum cōmonet
sollicitū fore suscep̄ti misterij. p̄mit
tēs aut̄ salutationē ait: Grātia.

i Apls. Nota omibꝝ dignitate.
Recte b̄ apls se noīat: q̄z t̄ his apls
erat: q̄bꝝ discipulos suos p̄dica
uerat. b̄ Grātias

G in oī loco corā principibꝝ vel abusliber
rerū. s̄ a deo: nō p̄ me. b̄ s̄ ne nocet saturitas. c̄ s̄ ne dīcīa
Ubiquēt̄ i oibꝝ istitut̄ s̄u t̄ satiari t̄ esuri
a s̄ q̄li nec de penuria cōtristor: nec de abūdāria exulto sciens
q̄ abūdāria freq̄uer exultit t̄ penuria tolerata diuīrias cele
stes acquirit. b̄ s̄ institut̄ sum. c̄ s̄ nō solū scio sed possum
exequi eo cōfor̄at q̄ docuit.

r e t̄ abūdare t̄ penuria pati. Oia possū

a s̄ p̄ el̄ auxiliū. b̄ s̄ in xpo q̄ mihi possiblitarē tribuit. s̄ q̄

s̄ p̄ reb̄ dāris nō gaudeb̄ care possum s̄ p̄ v̄o bono. c̄ s̄

de gaudet q̄ dī fecerat. s̄ dī q̄ ad vos q̄ q̄ iustū ē faciet.

in eo q̄ me p̄fortat. Elerūtī bene fecistis

s̄ vestra bona. **s̄** vos cōcaris s̄ alij nō. **s̄** sicut alij.

cōicātes tribulatiōi mee. Scit̄ aūt̄ t̄ vos

s̄ mēorat: vt his q̄li laude dignis magis studeāt. **s̄** s̄.

philippenses q̄ in principio euāgeliū q̄ m

p̄fect̄ s̄u a macedonia nulla mihi ecclesia

s̄ v̄t rōnabilitēt̄ cōsideraret q̄ deberet dare carnalia: q̄ acci
p̄ebat spiritualia.

cōicauit ī rōnē datī t̄ accepti: n̄i yos soli

s̄ nō solū dū yobis p̄dicauit s̄. a s̄ p̄rēt̄ q̄ nihil ē q̄redum.

Quia t̄ thessalonica semel t̄ bis ī v̄lūm

s̄ necessaria. a s̄ dico yos bñ fecisse. s̄ nō vt ego iplear s̄ ne

mīhi missistis. Mōn q̄z q̄ro datū: sed reqro

vos inanes. a s̄ donationis q̄z bñ ē bonū: vñ mīta bōa p̄uenit

b̄ v̄t p̄ ope misericōdī v̄fa h̄at grām sp̄ūsc̄i. s̄ nō querō

fruct̄ abūdātē ī rōnē v̄ra. Habeo aut̄

datū: t̄ oia h̄o. a s̄ nō in vno vt in alio egeā s̄. s̄ mūneribꝝ

oia ēt abūdo. Replet̄ s̄u acceptis ab ep̄a

s̄ mīhi. **s̄** hec sunt ho

e phrodito q̄ missistis ī odorez suauitati t̄ ho

stia q̄ detur yobis vincere hostes quā accipit deus placide.

s̄ vos me repleteſtis.

stia accepta placente deo. Dē aūt̄ meus

a s̄ nō in terrenis s̄ ī gloria. s̄ ut nihil delit yobis. b s̄ fm

q̄ dīnes est t̄ plus p̄rest dare q̄i quis mēratur.

f impleat omne desideriū v̄estrū fm dī:

a s̄ quem omnia. b s̄ des implear inde ei grātie.

uitias suas ī gloria ī xpm ielu. Dēo at̄

s̄ v̄s.

et patri nostro gloria ī secula seculorum

s̄ q̄ sc̄is est: a xpm est.

amen. Salutate omnem sanctum ī xpm

iesu. Salutant vos qui mecum sunt frēs

s̄ hos significat propensionē affectum h̄e circa illos.

Salutat vos omnes sancti: maxime aūt̄

qui de cesaris domo sunt. Gratia do

a s̄ rōnē: vt semp lana sit: t̄ in sp̄ūlībus abunder.

m̄ini nostri ielu xpm cum spiritū v̄o amē.

Sinit ep̄sta ad philippenses.

C Argumentum in ep̄stolam ad Colos
senses incipit.

O colossenses sicut t̄ laodicees

sunt asiani et ip̄i p̄uenti erāt

a pseudo apostol: nec ad hos

accessit ip̄e apostolus. Sed t̄

hos p̄ ep̄lam corrigit. Audie

rāt em̄ verbū ab archipo: q̄ t̄ ministeriū

in eos accepit. Ergo apls iā ligatus scri

bit eis ab epheso p̄ tychicū diaconem: et

onesimum acolytū.

Incipit ep̄sta Pauli ad Colossenses.

s̄ cognito omnibus nomine ec

Aulus apls. Soli. La. I

ce auctoritas dicendorum. s̄ q̄d

non p̄ seudo.

iesu xpm p̄ yolūtātē dī

p̄

ad Colossenses. La. I

D ep̄la ad colossenses: q̄

diuidit ī tres p̄tes. ī

salutationē: t̄ p̄secutionē. ibi:

Grās agi. t̄ p̄clusionem. iiiii.ca.

et ibi: Que

Bloodi. Ad Colossenses

1. Sicut

2. Cōmēdat

3. Cōmēdat

4. Cōmēdat

5. Cōmēdat

6. Cōmēdat

7. Cōmēdat

8. Cōmēdat

9. Cōmēdat

10. Cōmēdat

11. Cōmēdat

12. Cōmēdat

13. Cōmēdat

14. Cōmēdat

15. Cōmēdat

16. Cōmēdat

17. Cōmēdat

18. Cōmēdat

19. Cōmēdat

20. Cōmēdat

21. Cōmēdat

Glo.ordi.

¶ c Regnū filij. Aug⁹. **D**e q̄ ip̄e dīc: Regnū meum nō est de h̄ mundo. nō ait: H̄o est hic: Sz nō ē hic: q̄ p̄egrinat q̄dē in mūdo: Sz nō est de mundo. Regno eñi suo dicit: De mūdo nō estis: sed ego elegi vos de mūdo. Erāt de mūdo: q̄si ad mundi p̄ncip̄ pertinebant. **A**el ita:

a Eripuit nos de ptāte. i. de inferno in quo tenebatur a diabolo tā ex p̄prio q̄ ex dīctio ade. **b** Et trāstulit nos in reg. Q̄n atolles nos de imo tartari: induxit in celū cū vñico filio suo. **J**ā eñi credētes qui fixamente deuoti sūt: executes de sc̄lo duce dextre patris angelo inducūt i celū. **d** Filii dīctionis sue. Aug⁹. xv. de trini. Si charitas q̄ p̄ diligit filii t̄ patrē diligit filii ineffabiliter vñione vel cōionē demonstrat ab oꝝ. Quid cōueniēt? q̄ vt ille p̄prie dicatur charitas: q̄ sp̄us ē cōis amboꝝ saliqn si in illa trinitate sol sp̄usctūs est charitas: p̄fecto t̄ fili nō solius p̄ris: sed etiā sp̄usctūs filius innenit. Non eñi dīxit: filij sui. q̄d si dīceret vñissime dīceret: h̄z ait: Filii dīctionis sue. filii q̄ ē etiā sp̄usctūs: si h̄z est in illa trinitate charitas dei nisi sp̄usctūs. Q̄d cum sit absurdissimum: restat vt nō solū ibi sit charitas sp̄usctūs: Sz ppter illa de q̄bus satis dīserui. p̄prie sic voce tur. Q̄d dīctū est filii dīlecti: vel charitatis sue: nihil aliud intelligat q̄ filii sui dīlecti: q̄ filii substancialis sue. Charitas eñi p̄ris eius natura atq̄ substancialis ē. vt sepe dīximus. Et idō filius charitatis eius nullū ē alioꝝ q̄ de suba ei est genitus. **E** Redemptionē. Destructa ptāte diaboli facultas libertatis qua nobis data est fuso illi sanguine: q̄ nūl lum habuit p̄fici. Et q̄d diabolū illos merito tenebat quos p̄ci reos cōditione mortis obstrinxit. Nos per eñi merito dimitteret: quez nullius p̄ci reum īmerito pena mortis affect. **f** Qui ē ima. Aug⁹. Alter imago regis ē ī numero alit i filio. Nos sumus num⁹ in qb̄ imago dī: xp̄s fili. Nulla imago dei dī col: nisi illa q̄ h̄z ē q̄d ip̄e nec ip̄a p̄ illo: Sz cū illo. **g** Et in ip̄o. Ael oia sūt i xp̄o: quē nō exceedūt. q̄ in yesus. **h** Caput cor. Aug⁹. Caput ecclie. i. corpis: q̄ ita se h̄z ad ecclie: sic caput ad corp̄. Et cū ecclie ab abel cepit quō caput eoz: bñ: q̄ ē p̄ncipiū ecclie. i. fūdator. **k** Pr̄rogēt. Si ē nāl ē an oia de do vt oia crea ret sic h̄o p̄m resurgit: vt restaureret vt s̄p̄ sit p̄m et p̄neeps. Leteri i se h̄nt x̄bñ dī: Sz dī nullo dī x̄bñ caro fetū ē. H̄o q̄ excellēt assūpt̄ q̄si p̄sonā sapienti gerit: vt caput in quo sunt omnes sensus personam anime: que totum corpus viuificat. **i** Qui est prin. Ecclie fm̄ diuinitatē. i. fūdator ecclie: q̄ oēs iustos q̄ ab abel vsq̄ ad ultimū iustū generat̄ x̄tute diuinitatē t̄ misericordie sue dīmō illūminavit. fm̄ huānitatem etiā p̄t dīci p̄ncipiū ecclie: quia sup̄ fidē huānitatē ei fūdata ē. t̄ bñ ip̄e ē ca-

Ad Colossenses La. I Nico. de lyra

a Quis eripuit nos de ptāte tenebrar̄. i. de ptāte inimici per mortem filij sui. **b** Et trāstulit in regnū filij. q̄ eripīēdo nos de regnō t̄ po testate diaboli: reponit nos in regnū filij sui: q̄ regnat h̄ in fidellib⁹ per grām: t̄ in btis p̄ gloriā. **c** Dīlectionis sue. p̄ bñ nō est intelligenduz q̄ fili⁹ p̄cedat a sp̄u sc̄to q̄ est amor seni dīlectio: sed dī fili⁹ dīlectio p̄ pa terne: in q̄tū p̄ sume diligat ip̄m: t̄ nos p̄ eum. **d** In q̄. i. per quē e. Habemus redēptionē. a p̄tate diaboli. **f** Et remissionē p̄cōp̄. p̄ sacra menta baptīsmi t̄ p̄nie q̄ habēt efficaciam a passione xp̄i. **g** Qui est imago. Post q̄ apōstolus ostendit se beniuolū colossensib⁹: h̄ cōse querēt inducit eos ad tenendū firmiter euāgeliū veritatē. Et diuidit in tres p̄tes. q̄ p̄mo dīclarat auctoritatē euāgeliū. sc̄do inuitat ad firmēt adhērēdū el. ibi: Et vos cū esletis. tertio respondet tacite q̄stionē. ibi: Cū fac̄tū. auctoritatē h̄o euāgeliū declarat p̄ excellentias auctoritatis xp̄i. s. xp̄i. cui⁹ excellētias triplē declarat. p̄mo i copationē ad patrē suū. sc̄do ad totū vñiuersū. ibi: Qm̄ in ip̄o. tertio ad corp̄ ei⁹ mysticū. ibi: Et ip̄e est caput. Quantū ad primum declarat duas excellentias xp̄i. prima est q̄ est imago patris. i. exp̄sa similitudo ip̄ius fm̄ deitate. Sc̄dūz t̄ q̄ imago alicuius potest dici duplē. Uno mō naturaliter. sicut in huānū filius dī imago patris: q̄ p̄cedit ab eo p̄ modū nature t̄ in eadē specie. Alio mō artificitaliter: sicut imago herculis est in lapide. p̄mo modo xp̄s ē imago dei patris. t̄ in idētate numerali nature: q̄ diuina natura nō est multiplicabilis. creatura aut̄ intellecuālis est imago dei in natura aliena: t̄ sic non est. p̄prie eius imago: sed magis ad eī⁹ imaginē. **h** Pr̄mogenitus oīs creature. i. oēm creaturā: q̄ generatio filii a p̄re est eterna. p̄ductio aut̄ creature est t̄p̄alis: q̄ p̄t dīci large generatio: eo mō q̄ dīc dī p̄r p̄ oīm p̄ creationem. **i** Quia in ip̄o cōdīta. b̄ sūr ponit excellētias xp̄i. q̄tū ad totū vñiuersū. nam oīa p̄existit in eo: sicut in causa. exemplari. ideo dī: Qm̄ in ip̄o condita sunt vñiuera. .condī dīposita. oīs eñi creature compānt ad dēū: sic artificata ad artificē: Sap. vii. Qm̄ eñi est artifex. artificatum h̄o est prius in concep̄tu artificis q̄ in esse cū. dom̄ eñi extra sit a domo intra. vii. Metaphys. filiū aut̄ in diuinis est cōp̄ter t̄verbū p̄is t̄ oīs creature in ip̄o p̄existunt exemplari ab eterno: q̄ nulla nouitas est in deo. **k** Ut sibilia. q̄tū ad creaturas corporales. **l** Inuisitibilia. q̄tū ad sp̄uāles. **m** Sūe throni sūe dom̄inationes: sūe principat⁹: sūe a q̄ quia etiā elementa: vñ oīa. **p** Et ip̄e est caput corporis ecclie. r. fūdator. b̄ sūr ē caput t̄ principium. i. rector t̄ fundator: q̄ ē p̄sōgenit⁹ ad imortalitatem refūt̄ qui est principium primōgenit⁹ sūrget. a q̄ h̄z. b̄ sūr p̄iorib⁹ q̄ sequentibus. **Ex mortuis: ut sit in omnib⁹ ip̄se** t̄ dīnum: q̄ potest alios suscitare. a q̄ bñ p̄ia h̄z nō solū q̄ p̄sōgenit⁹: h̄z q̄ cōplacuit trinitati q̄ i ip̄o oīs plenitudo sc̄e t̄ sc̄tu: nō mō cēr: h̄z habitare t̄ recōciliare oīa iudeos t̄ gentes. **primatum tenens. Qūia in ip̄o v**

sz creatures quas precedit duratione t̄ dignitate. **q** Et omnia in ip̄o constant: q̄ p̄ ip̄m oīa s̄būant in eē: sic de nibilo creatas sunt: sic ī nūlūm redigerent: nūlū p̄ ip̄m manu tenerent. **r** Et ip̄e ē caput. b̄ sūr ponit excellētē xp̄i. q̄tū ad corp̄ ei⁹ mysticū. cū dī: Et ip̄e est caput corporis ecclie. influēs sensū t̄ motū fm̄ vñitā grē: Job. i. De plenitude cū oīs nos accepim⁹ grām t̄c. **s** Qui ē p̄ncipiū p̄mogenit⁹ ex mortuis. h̄z cēt̄ aliq̄ resurrexerūt a morte aī xp̄ni: vt laçār⁹ t̄ plures aliq̄ illa tamē non fuit perfecta resurrectio: quia resurrexerunt ad vitam mortalem: que magis dicitur mors q̄ vita. quia est quedam tendentia ad mortem: vnde t̄ illi postea mortui sunt: sed xp̄s primus surrexit ad vitam immortalem que est perfecta resurrectio t̄ vera: t̄ quia primū ē aliq̄ genere ē cā alioꝝ. t̄o resurrectio xp̄i ē cā nātē resurrectōis. xp̄s q̄d dī: **b** P̄ncipiū p̄mogenit⁹ ex mortuis. **t** Ut sit i oīb⁹ ip̄e p̄matū tenēt nō solū respectu homī: h̄z etiā oīm angelorum. t̄o propter plenitudinem gratiae que dāta est ei non ad mensuram: Job. iii. Angelis autē ad mēsuram data est. tum quia licet humana natura xp̄i fm̄ se accepta sit inferior angelica. propter quod dicitur xp̄s ab angelis minoratus. Psal. vii. tamen in quantum est vñita diuinitati in supposito filii excellentior est effecta. ideo subditur: **v** Qūia in ip̄o. s. boīe christo. *** Cōplacuit**

Glo.ordi.

put et principium et rector et fidator: quia ipse est primogenitus. a. Plenitudinem. Aug. Quia oia potest ex se. vñ: Sic pr habet vitam in se: sic et filii suscitare et vivificare quod vult: sic ostendit perfectus deo. c. b. Per eum reconciliare te. Deo placuit per eum reconciliare et ipse pacificauit non gratis: sed per sanguinem crucis eius siue qui in celo est adhuc in ista vita. b. Et colossenses pacifica, ut quis esset alienatus: nihil cui deo habens et inimici contradicendo et hoc sensu quia putabat bene agere. s. quis. lis siue qui in terris sunt. Et vos cuz d. essetis aliqui alienati et inimici sensu. i. degentes acut. a. t. ge. nō alio. b. remissi su in operibus malis: nūc astre mone peror. a. s. i. fragilares. s. i. passibili et mortali et hoc per mortem etiam ad hoc tandem reparet. conciliati in corpe carnis eius p. virtutibus. s. pec morte exhibere vos sanctos et im p. caris. s. vlos adeo. s. quia tunc nihil malum in eis maculatos et irreprehensibiles co s. q. oia videt vel cum tunc ei presentes eritis videte cum sicut est. s. exhibere et hac conditione. f. Si tamen permanetis et a. firmi non fluctuantes. b. in spe premij ut vos non recedatis. c. halo impellete. in fide fundati: et stabiles: et immo/ a. q. tenere debet quod intellexistis et id per eum reuerteri. melius enim via vitae non agnoscere et per agnitiones a spe euangelij quod audistis retroire. a. et manet. s. universus homini s. q. predicatum est in vniuersa crea/ bus q. sunt noua creatura. q. vobis sunt. s. cuage li. a. et ita potestis scire quod verum est. tura que sub celo est. Lui factus a. s. ephesi in carcere positus pro euangelio. sum ego paulus minister: q. nunc b. a. q. inde credentes proficiunt. b. q. sunt. c. confirmantur in veritate euangelij. d. q. quisque pro modo suo excoluit quod debet. b. galileo in passionib. p. vobis: et ad a. s. nre xpi sunt: q. ei. membra. b. s. non in meis. t. ipleo ea q. desunt passionum xpi in caro e. a. s. multiplicando. b. s. non alio dico. ne mea pro corpe eius quod est ec corporis. s. ve ei ministrum i. clesia. Lui factus sum ego minister spiritualia. a. s. ve ei deum dispensem acru p. grām aplas mihi crediti a deo. s. vel fm grām aplas mihi a deo dispensari. b. s. non solum officium: sed exercitio officii. k. fm dispensatione dei: que data est a. s. impleri oīdā ordinatione dei de vobis geribus mihi in vobis: vt impleam verbū i. a. s. q. verbū sunt occulū a deo et in mysteriū. i. ab scanditu. l. dei: mysteriū quod absconditū fuit a. s. principio seculorum. s. omnibus non cuidam partē em̄ nisi cui per spiritū indicavit. b. s. t. ge. q. a seculis et generationibus. Munc in non omnibus.

Ad Colossenses La. I Nico.de lyra

a complacuit omnē plenitudinem b. diuinitatis inhabitare: et per eum c. qui est lumen eternum. i. eterna veritas. recōciliare oia in ipsum: pacificas a. s. nō p. alia hostia. b. q. curpior mors s. i. celestia et terrestria. c. q. siue ye abrazam et cerebri per sanguinem crucis ei siue qui in ce a. s. adhuc in ista vita. b. Et colossenses pacifica, ut quis esset alienatus: nihil cui deo habens et inimici contradicendo et hoc sensu quia putabat bene agere. c. quis. lis siue qui in terris sunt. Et vos cuz d. essetis aliqui alienati et inimici sensu. i. degentes acut. a. t. ge. nō alio. b. remissi su in operibus malis: nūc astre mone peror. a. s. i. fragilares. s. i. passibili et mortali et hoc per mortem etiam ad hoc tandem reparet. conciliati in corpe carnis eius p. virtutibus. s. pec morte exhibere vos sanctos et im p. caris. s. vlos adeo. s. quia tunc nihil malum in eis maculatos et irreprehensibiles co s. q. oia videt vel cum tunc ei presentes eritis videte cum sicut est. s. exhibere et hac conditione. f. Si tamen permanetis et a. firmi non fluctuantes. b. in spe premij ut vos non recedatis. c. halo impellete. in fide fundati: et stabiles: et immo/ a. q. tenere debet quod intellexistis et id per eum reuerteri. melius enim via vitae non agnoscere et per agnitiones a spe euangelij quod audistis retroire. a. et manet. s. universus homini s. q. predicatum est in vniuersa crea/ bus q. sunt noua creatura. q. vobis sunt. s. cuage li. a. et ita potestis scire quod verum est. tura que sub celo est. Lui factus a. s. ephesi in carcere positus pro euangelio. sum ego paulus minister: q. nunc b. a. q. inde credentes proficiunt. b. q. sunt. c. confirmantur in veritate euangelij. d. q. quisque pro modo suo excoluit quod debet. b. galileo in passionib. p. vobis: et ad a. s. nre xpi sunt: q. ei. membra. b. s. non in meis. t. ipleo ea q. desunt passionum xpi in caro e. a. s. multiplicando. b. s. non alio dico. ne mea pro corpe eius quod est ec corporis. s. ve ei ministrum i. clesia. Lui factus sum ego minister spiritualia. a. s. ve ei deum dispensem acru p. grām aplas mihi crediti a deo. s. vel fm grām aplas mihi a deo dispensari. b. s. non solum officium: sed exercitio officii. k. fm dispensatione dei: que data est a. s. impleri oīdā ordinatione dei de vobis geribus mihi in vobis: vt impleam verbū i. a. s. q. verbū sunt occulū a deo et in mysteriū. i. ab scanditu. l. dei: mysteriū quod absconditū fuit a. s. principio seculorum. s. omnibus non cuidam partē em̄ nisi cui per spiritū indicavit. b. s. t. ge. q. a seculis et generationibus. Munc in non omnibus.

aut manifestetur et scribi ei: quib. s. nec his oīdā: s. q. voluit ex sola gra. b. s. copio sa gloria sancti et digni i. q. sur multa fides remissio iusticia: dō spūs: futura beatudo et id dīc diuinitas voluit deus notas facere diluti/ s. existentis. as glorie sacramētū huius in gen a. s. sacra. b. s. incarnatio xpi. c. s. gentibus. tibus quod est christus in vobis s. s. t. ge. q. p. cu spētē gōrā sine lege. a. s. q. xpī. b. s. apli. c. s. q. sine lege genēs saluat. Aug. Quosdā em̄ platonicoz

a. Lōplacuit toti trinitati. b. Oīm plenitudine. s. g. c. Inhabitare illa est plenitudo data fuit a tota trinitate. fm excellentia aut ueritatis sic exponit: qz in ipso hoie xpo. Lōplacuit: filio dei. Omne plenitudine inhabitare. i. fm plenitudine sue deitatis qz sol filii est incarnatus: licet hāc incarnationē tota trinitas fecerit. d. Et eū recōciliari oia in ipm. deū patre. e. Pacificas p. sanguinem crucis eius. q. fuit sufficientissimus ad satisfaciendū p. oībus. ido subdit: g. Siue q. in terris sunt. q. tū ad hos. f. Siue q. in celis. q. tū ad angelos. nō tū sic intelligendo q. p. tū angeli sit finaliter remissibile p. passio nē xpi: vt credit. Hige. sed q. p. passionē xpi eō societas restaurat. p. b. q. hoies sc̄i p. ipm redēpti ibidē assumunt. ex istis aut excellētis p. tū auctas euāgelij cumis latō est xps. b. Et vos. b. p. inducit colosenses ad obficationē ipi. d. Et vos cu estet aliquādo alienati. a. deo p. idolatriā. i. Et inimici sensu. i. sensibiliter et manifeste. k. In opib. malis. i. p. opa mala ad sensu patēta. l. Munc aut. s. post ve strā cōversationē. m. Recōciliavit. supple vos. n. In corpe carnis ei. l. In corpe suo passibili. o. Per mortē. quā sustinuit in corpe passibili. et per quā sumus redēpti. p. Exhibere vos sc̄iōs. l. sanctificatos per baptismū in quo nobis plenarie cōiceat effectus passionis. q. Et imaculatos. in psonis proprias. r. Et irreprehensibiles. a. primis. s. Lo/ rā ipo. i. cū rectitudine intētōnis: et nō solū corā mūndo p. fictionē hypocritis. t. Si tū pmanetis in fide. s. xpi. v. Sūdati et stabiles. s. p. suastiones pseundo aplō. x. Et imobiles a spe euāgelij qd audistis. t. ecclesie sacrā: t. nullo mō p. legalia. y. Qd p. dicatū est in vniuersa creatura. p. vniuersam creaturam intelligitur oīs hō: eo q. b. s. sūtūdīnē cū oī creaturā: fm q. dicit Greg. homel. xix. Habet nāg cōmune eē cū lapidibus: viuere cū arborib. sentire cū animalibus intelligere cū angelis. nō est sic intelligēdū q. euāgelij ex tum fuit p. dicatū singulū hoībus de toto mundo: s. q. fuit tūc p. dicatū in oīb. p. tib. mūdi in q. bus habitabat hoies. ex q. b. aliq. crediderūt. sic dēm est. s. z. Lui factus sum. b. apls r. dicit cūdā tacite q. stioni: qz possit aliq. dicere: qd p. tinet ad paulum ita scribere colossensib: cūm tū eis nō p. dicauerit. vt dīctū ē. s. nec etiam eos viderit. vt hī ca. se. Ad qd r. d. q. b. p. tiefat ad eū: eo q. erat apls gētū: vt dīctū est. Hal. ii. Qui opatē petro tē. de quo x. nūero erat colossenses. t. b. est qd dicit: Lui s. euāgelij. a. Factus sum ego pau. mister. i. p. dicatōr et aplatōfficio. b. Qui nūc gaudeo in passionib. i. in carcere quē patior. c. Pro vobis gentilib. eo q. predicauit euāgelio tētib. d. q. p. dicauit eis p. sc̄iō. p. dicauit tū eis p. suos discipulos. vt p. dicatū est: d. Et adimpleo ea q. desunt passionum xpi. passiones autē xpi duplē dicunt. vno mō in corpe p. p. in q. sustinuit famē et sitiū et mortem. t. sic accipiendo nihil erat ibi adimpledū. Alio mō prout patitur in membris suis que sunt fideles fm q. dicit Act. ix. Saule saule quid me p. queris tē. t. sic loq. hic apls. ideo subdit: e. In carne mea. t. q. p. passio nes sc̄iōs fuit ad bonū totū ecclēsie cui sunt mēbra. iō subdit: Pro corpe eius qd est ecclēsia. f. Lui. supple ecclēsie. g. Factus sum ego minister. prelati em̄ ecclēsie nō sūt dīctū: sed ministri. h. Sed dīspensationē dei q. data est mihi in vobis. in quantum a deo facit sum apls gentiū. i. Ut impleā xbum dei. annūciādo xbo et sc̄pto. k. Mysteriū. i. sacru secretū. l. Qd absconditū. f. a. se. t. ge. q. a. t. p. xpi nō fuit cognitū nisi paucis p. phetis. m. Huc at. t. p. ge. n. Manifestū ē san. ei. i. sc̄ificat p. baptismū. o. Quib. voluit deo. ex sua mera gra. p. Notas facere diuinitas glorie sancti hui. i. copiosam gloriam huius sancti secreti: q. In gentib. q. sum apls. r. Qd. i. sacru secretū. s. Est xps. qui est deus incarnat. p. assūtū et mortuū: refūcitat: ad dexteraz patris eleuatus. t. In vobis spes glorie. per ipm dīsecutionē glie certitudinalis expectādo: si tū ea fidelis maneat. v. Quē nos annūciām. p. dicando. x. Corripitēs

Glo.ordi. Ad Colossenses La. II Nico.de lyra

Splatonicoꝝ libros ex greca lingua ī latīna vlos vidi et ibi legi nō qđē bis vlos. S̄z h̄ qđem oīno et multis et multi plicibꝝ suaderi rōnibus: q̄ in pñcipio erat v̄bū et v̄bū erat apud dñm. S̄z q̄ verbū caro factū est nō legi. Indagavi quippe in libris varie dictū esse: q̄ fill̄ sit in forma p̄fissed q̄ se exinanuit nō habetur in illis. a Corripentes. Uel h̄dientes corripit et vicim⁹ et obedientes docemus. b In omī sapient. Vera sapientia est cum christ⁹ agnoscitur. c In q̄ la. t̄c. i. x̄tute. Quasi. Laboꝝ meo adiūgit de miracula ad confirmationem. La. II

Dolo em̄ vos scire. Pro vobis. **V**idit h̄ pro his quos nō vidit sollicitus fuit. e Instructi i charitate. Quā deus ad nos habuit: q̄ p̄ nobis filii tradidit. Hoc si q̄s attendit: p̄t se in hac miseria consolari: quia inde ppndit calcata supbia p̄ humilitatem ad patriā posse reuerti. Et instructi. Agnitione dei. p̄ tendentes. f In oēs diuitias. a. coptas intellect⁹ plenit. vbi pfecte de humanis et diuinis habeat intellect⁹. vt de aīa et de superius spiritibꝝ. Alter em̄ nemo ad cognitionē si ascēdit. g In agnitionē dei. Nō dico q̄tū ad opa: h̄ Mysterij dei. vt sciatis qđ ē secretū a paucis cognitū. i Dei patris ieu. xp̄. Ut sciatis q̄ alia persona a filio q̄uis idex in suba cū eo. Ad quā agnitionē si edidit ad xp̄z tm̄ recurrere: q̄r̄ eo sūt oēs copie: h̄ abscondite et iō ne miremī si i xp̄ est: et eas nōdū iuēstis: q̄r̄ nō de oībꝝ patet: nisi his q̄ perut et pulsāt.

Allis līa. Cū fuerit istructi i charitate: i oēs diuitias plēi intellect⁹ ad agnitionē mysterij dei i xp̄. Ault apls fo ueracōs eoꝝ i charitate: vt p̄mpti fieret p̄ ep̄iam agnitionē accipe fac̄t̄ dei in xp̄: aduerteret basē sapie et sc̄le diuitias si agsc̄at xp̄: i deitatis sue plenitudine adozādūs. Amb. Qđ mysterij sacri dī i xp̄ ē vt q̄ eu. q̄sc̄it oīum b̄re noticiā videat. His ei rō sup nescie totū creature supie vel tene in eo ē q̄ ē caput eoꝝ et auctor: vt q̄ hunc nouit: nūbil vltra q̄rat: q̄r̄ hic perfecta xp̄ et sapia. Quicqđ alibi q̄rit h̄ perſte iuēnt. In dantie et salomone ostēdit ifidelibꝝ se totū auctore sc̄le v̄ sapie qđ ifideles nō putāt: q̄r̄ nō legūt i enā gelis et xp̄is astrologiā geometriam et alia hn̄dī. q̄l̄ despecte sūt a n̄ris: q̄r̄ nūbil ad salutē ptinēt: h̄ mittit i errore: et dū studet i his curā aīe nō habet. Qui v̄o xp̄m nouit thesaurū sapie et sc̄le iuēnit: q̄r̄ id nouit qđ ritile est.

B Hoc aut. d. nō solū vt ad ea rēdat: q̄nōdū babel: h̄ vt nemo decipiat: et rōne mūdanarū rex abstrahat a spe q̄ est in xp̄. I. Mā et si cor. Q. Ne decipiat dico: video em̄ sp̄u dei qđ apud vos agit. m. S̄z et sp̄u. Sc̄is datuz est in sp̄u viderem remota: caueat q̄ sibi quoꝝ ac̄mḡm non latet. n. Gaudens. Per hoc. p̄mptiores facit circa euangelium: quia gaudere se dicit i dispositione conuersationis eorum et fidei stabilitate vt scientes vnde placeant deo: in eo fierent firmiores. o. Radicati. Minores in actua vita. p. Super. alios: q̄ Edificat. i. vos maiores q̄ i contemplatione estis.

G Per philosophiā

a Argentes eos qui deuiant. h̄ nō solum vos. a mus corripentes omnem homi a h̄ cos q̄ ignorat. b h̄ nō ceci ut pseudo. c h̄ da et dominica. b nem et dōcentes in omni sapien/ b h̄ deo offeram̄ in sacrificium. a h̄ tam iudeum q̄ gentilem. tia: vt exhibeamus omni homi/ b h̄ nō in lege. h̄ in intellectu mysterij. nem perfectum in christo ieu. i xp̄ ieu. h̄ in qua re. h̄ vt omnis perfectus sit in xp̄. a h̄ contra rebelles. c In quo et labore certando fm operationem eius: quam opera/ b h̄ miraculorum. i

tur in me in virtute. f ideo vobis hoc de me refero. **D**olo enim La. II k a h̄ vr ea intellecta queratis in xp̄ perfecti fieri. **V**os scire qualē sollicitu a q̄ et hi p̄fido erant precuenti. dinem habeat p̄ vobis et p̄ his a s̄t p̄ his adiacentibꝝ vobis quicunq; qui sunt laodice: et quicunq; nō a s̄t et si sciam audiceret. viderūt facie meam in carne: vt i vel cōlationē acceptiant. h̄ ad h̄ intendo vel i vobiscōt̄ consolentur corda sua. e consolentur corda iporū instru m a s̄t p̄ hoc rendendo. h̄ vt de omībus. f citi in charitate: et in omīnes diui/ n a plene intellectum habeant. s tias plenitudinis intellectus in o instructi. a q̄d est xp̄s verbum caro factum agnitionem mysterij dei patris p̄ h̄ esse hoc mysterium.

t Christi ieu: t̄n q̄ sunt oēs the/ q̄ s̄t p̄ h̄ ualitati supbi redimunt. a s̄t de diuīis s̄t verbum apud deum. b s̄t de humanis et homo nobiscōt̄. Cauri sapientię et scientię abscon/ a s̄t ut sitis instruci. b s̄t quātūcās sapiens. k dicit. t̄l̄d̄c̄ autem dico: vt nōmo s̄t a s̄t vt videretur. h̄ vel subtilitate. s̄t que non est ni si in verbis.

Vos decipiat in sublimitate ser/ a s̄t ne decipiat dico: sc̄o em̄ nōdū esse decipros. monist̄ h̄az et si corpore absens v a s̄t ve sp̄u helisei cu ḡc̄i eīri ad naamā sp̄u vt accepit sub noīe: q̄ ip̄e nō mādauerat. m sum: sed et spiritu vobiscōt̄ sum x a s̄t. b s̄t quo vnuīd̄s v̄m fm ordinē suum gaudens: et vidēns ordinem ve/ y viuit. s̄t stabilitatē. a s̄t nō in lege. strum: et firmamentum ei⁹ q̄l̄ in 3 a s̄t q̄nōdū b̄ statis: fidei fundamento. xp̄ est fidei vestre. Sicut igitur a s̄t bona em̄ acceptio fuit.

accepistis xp̄m ieu. dominum a s̄t non extra. b s̄t proficie. c s̄t arboꝝ ad fru o nostrum: in ip̄o ambulate radī/ b critandū. a s̄t in repli dei v̄n alijs loquatur. cati et supēredificati in ipso: et cō d̄ s̄t quasi ambulate dico in actione gratiarū: firmi in fide nō aliter q̄ recipisti et didicisti cognitio ne: et habens materiam gratiarū abundantes in illo: et i hac abulatioꝝ videte neq; d. firmati fide: s̄t et didicisti: abun/ f s̄t donis. a s̄t solus dat incrementum. danties in illō: in gratiarum acti/ one. Videlice ne q̄s vos decipiat g

a Corripentes oīm hoīem. a vita te euāgelij deuiane. b Et docētes oīm hoīem. c In oī sapia. ad salutē necessaria. d At exhibeamus oīm hoīem pfectū in xp̄ ieu. Circa qđ sc̄iēdū q̄ pfectū dī cui nibil deest. v. Metaphis. qđ dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō q̄ nibil deest de necessariis ad salutē et de hac pfectione loquunt̄ apls. Alio mō q̄ nibil deest de his q̄ p̄t inesse pfectiā ad salutē. et sic non accipit h̄: qr̄ talis pfectio nō b̄ in via in q̄ p̄t b̄ sp̄ pfectio. vt dictū est. s̄. P̄bili. iii. e In q̄. pp̄ quod. f Et labore certando cōtra aduersari os fidei nō solū vobis: h̄ opibꝝ miraculosis. iō subdis: g Sc̄d̄m ope rationē et. i. dei q̄ facit miracula. h Quā opaf in me. i. p̄ me. i. In x̄tute. sua et nō mea. La. II k

Dolo em̄. Hec ē sc̄da ps pñc/ v palis: in q̄ apls inducit Colos sentes ad p̄caendū pfectio aploꝝ iuslitate. Et dividit in duas. q̄ p̄mo ponit motiuū. sc̄do. pcedit ad p̄ positū. ibi: Hoc aut̄ dico. motiuū aut̄ apls fuit sollicitudo quā hebat de salute colosseniū et aliorū fideliū. t̄ h̄ qđ dicit: Solo aut̄ t̄c. t̄ p̄t līa v̄z ibi: l. At cōsolens corda ip̄o. per sp̄mct̄m inhabitante q̄ ē cōsolator. m. Instructi in charitate. q̄ diffundi tur in cordibꝝ nīis q̄ sp̄m sc̄ti: Ro. v. n. Et in oēs diuitias plenitudinis intellect⁹. vt sic nō solū sint pfecti h̄z ad affectū: h̄ etiā q̄tū ad intellectum. o. In agnitione mysterij. i. secreti. p. Dei pris et xp̄i ieu. cogiscendo q̄ p̄ et fili⁹ sūt distincte psonae et vñ de. q̄. In q̄. s̄. ieu. r. Sūt oēs the. sapie t̄c. nā ē eo fm naturā diuinā est sapia diuinā: q̄ ē finita. et fm naturā diuinā h̄z plētudinē sc̄le: sic et ḡc̄i oīa q̄ ḡc̄iēt xp̄um sc̄ia vīsōis. s̄. Hoc ad dico. h̄ accedit ad p̄caendū decipiōnes falsoꝝ aploꝝ. Circa qđ sc̄iēdū q̄ ad decipiēdū tripl̄ comabāt. vno mō argumēt̄ p̄bō. nā alīq̄ eoz in ph̄ia iuēt̄ erat. alio mō ex antē legis: eo q̄ data fuerat a deo. tertio mō ex sanctitati. q̄ freqūt̄ sim plices decipiēt̄. p̄mo q̄ iducit ad evit ationē p̄m̄. sc̄udo sc̄i. ibi: Et effis. t̄tio t̄tj. ibi: Nō vos seducat. Circa p̄m̄ dīc: b̄ t̄t dico de sollicitudine mea p̄ vobis. t̄ Ut nō vos se. i. s̄. der. xp̄is p̄phetic. v. H̄ et si corab. s̄. a vob. x. S̄z et sp̄u vo. s̄. s̄. sp̄i rit̄ helisei erat p̄ns cu ḡc̄i q̄i ḡc̄i accepit mūera a naamā. vt dicit. iii. Reg. v. videbat em̄ apls i sp̄u q̄ ap̄ colossensis agebāt. y. Saudens et vi. or. v̄m̄. i. gaudēs de hoc q̄ video v̄m̄ modū viuēdi ordīatu. z. Et fir. el̄q̄ i xp̄ ē fidei v̄re. i. fidei v̄fam de xp̄o firmā ee. a. Sic igit̄ accepistis ieu. xp̄m dominū nostrū. i. fidem ei⁹. b. In ip̄o abulatioꝝ. de x̄tute in x̄tute. c. Radicati. in charitate. d. Et supēdificati. in xp̄o p̄ alias virtutes e. Et firma. f. sic et didicisti. a. disci pulis meis. f. Abūdātes in il. i. grā riūactione. l. abūdānter grās agendo xp̄o de vestrā vocatione. g. Vide te. cauēdo diligenter. h. Ne quis vos de. p̄phiā t̄c. rōnes. n. p̄phiē h̄ fū dē xp̄i sūt iānes et sophistice. pcedit *

Glo.ordi. Ad Colossenses La. II Nico.de lyra

a Per philosophiam. Terrena: q̄ argumentis & subtilitate cōpo-
nit & decipit: dū in verisib⁹ causis & suētis reb⁹ nūl tam verū
estimāt q̄ cōspicīt in elementis: q̄ nō a deo ordinata: sed ab homī
bus q̄ cauēda: q̄ cultrix mūdi nō dei: t a xp̄o trahit in q̄ perfectio
q̄ roia bz q̄ pr̄. **b** Fallaciā. Qd de lege pseuso p̄dicatores di-
cunt. **c** Et inanē. q̄ in hac falsitate nulla
vitilitas: q̄ solet aliquā esse in falso.

d Scđm ele. Illus tāgit q̄ prudenti ido-
la exponit dicitur: Juno est aer. Neptun⁹
mare: iō cū diceret fm p̄biaz & inanā fal. ad
dit fm elementa mundi. Quasi: admōnen-
ne q̄lesceq̄ adoratores simulacrum: sed et
q̄s doctores & interpratores signo cauen-
dos esse. **e** Scđm traditione hominum.
Tradūt p̄bi q̄s hoīes vocat deū non posse
fieri creaturā: hoīem nō posse nasci de xgi-
ne: vel mortuū reuiuer: considerat elemen-
ta. l. has creatureas visibilēs in qb⁹ ex com-
mixtione alia generant: q̄s moris: nō ite-
rū vñat. **f** Corporaliter. Mō q̄ corpore
sit de: bz xbo translato vñus est: q̄r in tēplo
manufacto nō corporaliter bz vñbratiliter ha-
bitauit. l. p̄figuratiōnib⁹ signis: vel Corporalit.
Quia in xp̄i corpe q̄s sp̄us in bz tāg
in tēplo habitat de: bz nō ita in sc̄is: q̄r ille
capit in q̄ oēs sentis in istis q̄s solus tacit
qb⁹ dār est sp̄us ad mensurā de quibus nō
p̄dici xbo caro factū est: nec q̄bz illorū
bz vñigen⁹ dei. Corporaliter. l. cōpletione
vñ sit corp⁹ & iōtērō vñbraz legis: q̄r dīc
carnis obvñatiss esse necessariās dīc xp̄m
nō esse corp⁹ vñbrazz: nec deū ad oīa suffici-
ente. **g** In q̄. Monuit ne per p̄hiam a
xp̄o recedant: nūc monet ne a pseuso aplis
seducti ceremonias legis recipiant.

h Corpis. Carnis. l. corpis q̄s caro ē: q̄r
nō oē corp⁹ est caro. **i** Cōsepultū ei ī ba-
ptisi. l. ad sūstitudinē sepulture eius baptizati
sunt. **j** El q̄ fidē. Operationis. l. credendo
opa dei. Exponit vñu de opib⁹ dei q̄s preci-
pue op⁹ ē credere volētibus resurgere. l. q̄
xp̄m suscitauit. **k** Per fidē opatiōis di-
de q̄ credit q̄ xp̄o xp̄i suscitabit illos:
An subdit: Qui suscitauit tē. **l** Pre-
putio. Mō eo q̄s prepūtiū significat. l. car-
nalia delicta. **m** Deles qd. Non solum
vobis gētib⁹ donauit: bz nob̄ & iudeis pua-
rizationes: q̄s tūt ex lege dimisit: t b̄ deles.
n Chirographū. l. mēorā trāsgressionis
q̄ erat ex decreto. l. ex lege. Lōcīa cū nrā &
diabol⁹ ad accusandū erat mēor illi⁹ trans-
gressionis & ita hec mēoria erat aduersum
nos nocēs nobis & nos crūciās: bz b̄ in ba-
ptismo abluto: nec sc̄ia nrā timet nec dia-
bol⁹ q̄s obiciat bz. **o** Uel decretem dei fuit.
De ligno sc̄i boni & mali nō cōendas. **p** Uel
decreti violati chirographū. l. mēorā vel
sūiam q̄ dictū ē: morte mortemini deleuit de-
us: q̄s p̄tū p̄m parētis q̄ sanguine christi
abluit. Chirographū. dīc p̄tū ade: q̄s
tulit & fixit cruci: nō solū alia: q̄s nisi hoc et
alii toleret nō liberaremur a morte & infer-
no. **q** Uel innocēs occidit p̄tū crucifigitur.
Decretū est sūia i cūctis hoīb⁹ aduersa qua-
dictū est. Mō. moria tē. **r** Affigens
illud cruci. Uel iā cesser: cuz oīa sacrificia in
oblatione veri agni sint adimplēta. Quis
q̄s istib⁹ restituit? Et sicut a lege q̄ legis prena-
rificationē liberauit: sic & patres antiquos ab
inferno liberauit ne quis putet eos q̄ legez
saluatoris. Et hoc est. **s** Expoliās pote-
states. Uñferēdo abraā isaac & ceteros in-
tos. **t** Traduxit longe ab hoc regno ad celum prius.

u Confidenter: id est cum magna fiducia: cum spe victorie. Trium-
phans: id est expugnans illos: quod non est in abscondito. **s** Sed pa-
lam. Si q̄s enī perfectionē ecclēsie respicit apte videt vict⁹ antiqu⁹ hostis.
Uel principatus & potestates traduxit: id est ab ecclēsia exterminauit.
Sed palam. Cum angelicis legionib⁹ ad inferna descendens.

em ex appentib⁹ sensu: t applicant ad materiā sensum
totaliter exceedētē cōcludēdo q̄ de⁹ nō possit hūanart
xgo parere. mortu⁹ resurgere. t hmoi: bz nō valet: q̄ cū
virt⁹ diuina sit infinita. p̄t illa q̄ sūt nature impossib⁹
lia. iō subdit: a Scđm tra. bo. q̄ p̄ doctrina ex appa-
rētib⁹ sensu p̄cedit. b Scđm

ele. mūdi. l. fm cursu & virtute
nature. c Et non fm xp̄m. l.
virtute xp̄i que est infinita.

d Quia in ip̄o ha. oīs ple. di-
uinitat. l. diuinitas pfecta non
solū p̄ essentiā pñtiā & potētiā.

e p̄ quē modū ē i ob⁹ creatur⁹. xl
p̄ grām. q̄ quē modū est sp̄ealit
in sc̄is: bz etiā p̄ vñionē in sup-
posito xbi. e Corporaliter. q̄r
est a xbo assūpta fm corp⁹. vñ
& in triduo mort⁹ xp̄i corp⁹ fuit
vñitū diuinitati. Quis esset ab
ali separā. f Et estis. b cō-
seqñter inducit ad p̄caenduz
fm deceptionis moduz: q̄r grā
xp̄i est sufficiētissima ad tollen-
dū oē malū. t ad p̄ferēdū salu-
tē absq̄ obficatione legaliū. iō
dīc: Et estis in illo. l. q̄ illū.

g Repleti. grā. b Qui est
caput oīs p̄ncipat⁹. l. nō solum
hoīm: bz etiā angelop̄: propter
q̄d sine legalib⁹ p̄t vos addu-
cere ad eō p̄sortiū. iō subditur:

h In q̄. i. p̄ quē. k Et circū-
cisi estis circū. nō manufacta. l.
nō circūcisiōe carnali. sīc iudei.

i In expollitione corpis car-
nis. l. i. amotione pelliculi p̄tez
generatiā op̄tē. m Sz in
circūcisiōe xp̄i. l. p̄ xp̄m data q̄
est sp̄ual in amotione p̄cō. et
b p̄ baptismuz q̄ totaliter tollit
p̄tū. iō subdit: n. Cōsepul-
ti ei in baptisi. l. totaliter mortu⁹
p̄tū. o In q̄ r̄ resurrexitis
ad vitā grē. p̄ p̄tū fidem
opatiōis dei. l. quā dē opatur.

q Qui suscitauit illū a mor-
tu⁹. ad vitā imortale: Ro. vi.

L Christ⁹ resurgēt ex mor. tē.

r Et vos cū mor. ei. in delicti.

. l. p̄tū actualib⁹. s Et pre-
putio carnis vñr. s. in originali

p̄tū q̄d p̄ originē contrabitur.

t Cōuiūificauit cuz illo. vita

grē. v Donās vob̄. l. grā
remittēs. x Dia delicta. tā

origiale p̄tū q̄s supaddita.

y Deles q̄d aduersu⁹ nos erat

s memoria scripturarū. a s legis. b s decretū.

n chirographum dēcreti quod erat

z cū nō iuaret: bz ap̄līcōs faceret. a s decretū

Contrarium nobis. Et ipsum tū

vel chirographū. Sūim vñ nullus vñra obserue-

t cū inoccēs occidit p̄tū crucifigitur. t. mortifica-

tur. crux em̄ nō saluatoris mōr̄ sed peccati.

o lit de medio affigens illud crūci

b infernales.

p et expoliās principat⁹ & potesta-

q a s p̄tū abluedo. b s vt de⁹ hō sine p̄tū.

r tes trāduxit confidenter palam

tenter ad celestia. a Triumphans illos.

quod duplicitē p̄test exponi. vñ modo refes-

rendo li illos ad demones quos deuicit. alio

modo referendo ad patres quos sui triumphi

fecit particeps: vt sit sensus: Triumphans il-

los. i. triumphare faciens.

x In semetipo

y In semetipo

Glo.ordi. Ad Colossenses La. II Rico.de lyra

Ga In seipo.i.in pñtia sue malestatis. b Triumphas
 illos Aug^o.Morte sua. Uno quippe verissimo sacrificio
 pro nobis oblato:quicquid culparum erat,vn nos princi-
 cipar^r ptates ad luēda supplicia vite detinebat extinxit
 vn g accepit diabol^r exteri^r ptate dñice carnis occidente
 inde interior q nos tenebat ptas
 ei occisa est. Uel fin alia littera.
 Aug^o.Exuēs se carne patri. r po-
 expo.pal.si.triūph^r.e.in seipo. Mo-
 mine carnis hoc loco mortalitas v
 1 Cor.15.f telligitur. Juxta illud: Caro r san-
 guis regnū.d.n.pos. Per hāc mor-
 talitatem nobis inuidie porestates
 dnabuntur. Hac ergo mortalitate
 xps in resurrectione se exuēs:diabo-
 licas ptates(q p hanc mortalitatē
 dnabant)dr expoliasse.qr in seipo
 capite nostro prebuit exemplū q i-
 toto eius corpe.i.ecclesia ex diabo-
 li ptate liberata in ultima resur-
 rectione cōplebit. Idē. In ipso
 quoq vincuntur intime nobis in-
 uincibiles ptates:vbi vincunt in-
 uisibles cupiditates.fuso emi san-
 guine sine culpa:omni culpaz chy-
 rographa deleta sunt. quib^r debi-
 tores qui i eū creditū a diabolo an-
 tea teneban^r.vn q p mīl effudet.
D
 t.7.q.1..c suggesta.
 Dar.14.c

c Que.s.Tunc fuerunt hmōi pre-
 cepta:q nō suare p̄ctū erat: nunc
 testimonia & affirmatio xitatis. Er-
 go scriptura q nūc fuit exatrix ope-
 rū significatiū:nūc testis est rex
 significatax: & q tunc obseruabat
 ad p̄nunciationē:nūc recitat ad
 affirmationē. d Corpus autem
 i.xitas hu^r rimb^r, e Christi
 i.ad xpm p̄tinet.Uel illa oia sunt
 corpus xpi.i.significat corp^r xpi:
 vel qd sup̄lit d xgle vls qd è ecclia.
 f Volēs.i.amas ea q nō videntur:
 vel volēs.suadere q nō videntur.s.le-
 gis cerimōias qm rōnē ignorat.
 g Inflatus sensu carnis. Nō ali-
 ud stellit q sensititas capit.
 h Cōstructū. In vñ p cōnnecti-
 onē:qr idē creditū: & eadē opans.
 Et subministratū in subficio.
 i Per nex^r.i.p charitate: sine q
 mēbra non coherēt:nec inuicē fuit
 nec viuit. k In augmentū si.
 Augēt de redēntib^r sic cōminue-
 bat deserētib^r l Si g mortui.ha-
 cerū monuit stātes ne seducerent:
 nūc eos aggredit:q iā aliq de le-
 ge fuit. Quasi vos videte: ne
 seducamini:z vos aliō dicite:qua-
 re legē fuit. Si mortui.Elemen-
 ta dīc creaturas hu^rmūdi. Si iāt
 cū fide xpi accepisti:etis sc̄pat a
 p̄tō: & ab elemētis mūdi.i.ab ab-
 stinētia & ab oī sup̄stitionē crea-
 rū mūdi.Quid adhuc rē. Uel pōt
 accipi cum xpo sic xps. m Que
 sūt oia i te. Si q̄s v̄tis eis in daico
 ritū:vt ab his abstineat: illis v̄ta:
 credēs inde iustificari:ducū i mor-
 tē.Ista dico tā existētia fm prece-
 ptū & do.bo.no dei. postq emi xi-
 tas venit:iā nō hec de p̄cipit: sed
 b pharisei:r auēte p̄cipit: & rōb^r
 docēt. n Scdm p̄cepta. Quasi
 iō v̄sus eoz:r cultura interiū:quia sunt precepta & doctrine ho-
 minum:nō dei. o Que sunt rōnē quidem.Uel hec habent
 rōnē sapientiō in veritate:z i falsitate q ē abūdans:vbi nulla
 utilitas:sed per humānā sapiam:r sūt: p Et hūilitate. Mon-
 illa que x̄tus:sed sicut ex greco intelligit:q mens sentit hūilia
 t. utilia & terrena.i.detectiō aie: & sūt. Nō ad p̄cendum.i.qrin
 G illis obseruatijs

a In semetiō. i.p x̄tū p̄priā. r nō alienā. Ex p̄dictis igitur
 cōcludit: b Mēo g vos iudicet. trāggressores. c In cibo
 aut. lege p̄hibito. si vtamini. d But in pte diei festi. a vos
 nō celebrata:vt pasche:p̄tēbēcostes & hmōi. e Aut neome. i.
 p̄me diei mēsis. f Aut sabbato. p̄ in fine hebdomade. iste em
 dies in lege dicunt celebres:z hec cele-
 britas cessavit tā q̄figural adueniētēye
 ritate p xpm. lō subdit: g Quēsūt. i.
 fērūt p̄ te ve. te. h Ambra futuor.
 tpe xpi. i.Corp^raūt. i. soliditas vita-
 tis hu^r vmbre. k Christi. i.prīmer ad
 xpm p q̄ē ē p̄pleta. l Remo. b q̄r in
 ducit ad p̄caendū deceptiōis tū mo-
 dū q̄ē p̄ simulationē sc̄iat. d Mēo vos
 se. volēs abulare m In hūilitate. fi-
 cra. n Et religione angeloz. i.onēs
 se tanq̄ nūcūt a deo misū. sic angelus
 qd faciebat aliq p̄seu apli. o Am-
 bulās fruſtra. i.p̄dēs q̄cqd boni agit.
 p Inflatus. i.sup̄bēs ex sui sensu p̄-
 sup̄tione. q Et nō tens caput. i.xp^r
 p̄ verā & sincera sui fidē. r Exq. i.ez
 cui p̄ influxi sp̄uāli. s Totuz corpu-
 mysticū qd è ecclia. t Per nep^r & cō-
 functiones. fidelū adūnūcē. v Sub
 ministratū & obstrutū. p officiū sup̄bēz
 in inferiorē fm diuersos ecclie statu.
 x Crescit in augmentū. x̄tū & meri-
 tor. y Dei. i.ad honorē diuinū. exq
 cludit vltēr^r vitationē obfuationē le-
 galū. d. z Si g mor. estis cū xpo. con-
 figurati morti cūs & sepulture p baptis-
 mi in q plenariā cōicat xl^r mort. sue. &
 p̄fis: a Ab elemētis hu^rmūdi. sup-
 ple sc̄pat. Et dicūt h elemēta ye. te. a
 crāmerā:qr p̄sistebat in qbusdaz rebus
 co. palib^r. vt i ablūtō aq̄ illustrationis
 & vntionib^r. in qd nullā erat sp̄uā vir-
 tus. pp̄t h dicūt elemēta egēta & infir-
 ma. Sal. iii. In sacris autē noue legis è
 xpo sp̄uālis ad cōferendū grām.
 b Quid adhuc tā vñtē mundo.
 r nō xpo. c Decernit. dicētes vñ
 alteri: d Nec tetigētis. immunda.
 fm legē. vt morticiū:vl aliqd hmōi.
 e Mēo gustauerit. cibū in lege p̄bibi-
 tū. vt porci vel aliqd hmōi. f Mēo
 cōrectauerit. vēdēdo talia vel emēdo.
 g Que sūt oia. i.q̄ oia & similia sunt.
 h In interitū. i.in petri p̄ publicatū
 euangeliu. i. xpo vsl. i. si q̄s vtratur
 talib^r obseruantij. k Scdm p̄cepta
 & doctrinas hoīz. h dicit: qr illi q̄ erāt su-
 piores in pplo iudeoy ad ceremonias le-
 gis multa addiderat de q̄ra obseruātia
 erant magis diligētēs q̄ de obseruātia
 diuinoy & p̄ceptorum. vt patet Mar. vii.
 quod reprobat salvator ibidem dicens:
 In vanum autē me colunt docentes dō-
 cētinas & p̄cepta hoīm. relinquentēs em
 mandatum dei. tenētēs traditionēs ho-
 minū rē. l Que sunt rationē idē
 habentia sapientie: id est speciem sa-
 pientie. sed non fm veritatem. ideo sub-
 ditur: m In superstitione: id est in lu-
 perfisia & vana religione. supple sunt ra-
 les obseruantie.
 n Et humilitate. scilicet facta. de qua di-
 citur Eccl. xix. Est qui nequiter se hu-
 miliat & interioza eius plena sunt dolo.
 o Et non ad parcendū corpori. tales
 em coram simplicibus se facabant sibi
 non parcere a labore corporali ad procurandum salutem
 proximi & refugere honorem mundanū. & lauitū vñtū:
 tales emi simulações freqūtē decipiunt simplices. pp̄t qd
 apls talia docet p̄canere. sic & salvator Matth. vii. d. Antē
 dīte a fal. p. q̄ ve. ad vos in ve. ouis in trin. sūt lu. ra. nē. Et
 eodem mō heretici decipiunt simplices.

Glo.ordi. Ad Colossenses La.

Sant. a. Hunc autem te. Supra ve
tuit grauiora: nunc minora ne bec
puit non periculosa. Sunt quoniam non
habet pluie dumebrietae: quoniam
quoniam inebriat: sic sunt quoniam non habent
studine metit: et tamen aliquam metitur:
sic et in alijs sit. Prohibet g
aliquam metit: et picipes assidue me
tiri. b. Qui renouatur. Aug^o.
Renouatio metis deum deum ut in
epula ad ephesios legit: vel fum ima
ginem dei ut h^{ab} legit. Sz idem fum de
um: ne fum alia creatura fieri pote
tur. Secundum imaginem dei: idem ut in
ea re itelligat fieri ubi est imago
dei. i. in mente: non quod alia sit imago
fum quam renouatur: et alia quod re
nouata: s^{ed} ipsa: sic dicimus aliquem si
delere quod de corpore abscedit mortuus
est fum corp^{us}: non fum spiritus: quod corpe
vel in corpe mortuus est: non alia vel i
aliam. Sicut alijs de pulcher vel for
tis fum corpus non fum anima.
c. Secundum imaginem: Id est ratione.
Q. alius non moneosimur quod ratio
vra suaderet. h^{ab} est imago ad quam de
creauit hominem ut rationalis esset: et ce
lestia semper diligenter. Ambro.
Imago quam de agnitione dei dicit
recreari quod in femina est: alia est:
alia illa ad quam factus est primus ho
mo. unde supra ad Corinth. Vir
est imago et gloria dei: Mulier autem
gloria viri. Illa imago est: ut quoniam
ex uno deo oia: ita ex uno ho
mine oes homines essent. d. Abi
non est masculus. Secundum corpus sunt
masculi et feminae: sed fum spiritus met
ris non: in quod renouatur fum ima
ginem creatoris. Abi non est masculus.
Et est sensus: In nouo ho
mine nulla exterior diversitas ali
cui praedicatur: sed nec sexuum: nec na
tionum: nec observationum: nec lin
guarum: nec conditionum: sed Christus est
oia. I. oes pres noui homis sunt opera
Christi. Et ipse Christus est in oib^{us} fidelibus
quod per eum non sunt. e. Sicut et dominus
do. In cuius rei sacro lauit Christus pe
des discipulorum et dixit: Exemplum
didi vobis: ut et vos similiter facia
tis. Inquit itaque nobis delicia do
nem: et per delictos inuidem oremus:
atque itaque quodammodo pedes no
strorum inuidem lauemus. Et nota
quia ut lucrus possint habere: ad
hec eos factenda monet que mer
tum collocatur apud deum: ab illis
critis abstinere facit timor. Heret
enim ne mala faciens penis subda
etur. Hec quoniam nunc facienda monet
ad pfectum meritorum pertinent.
Qui ergo ab illicet abstinet lau
dem habet. Qui vero a licitis etiam
reperat laudem habet et premiu^m.
f. Charitat^e. Aug^o. Ipa est enim
eminenter via quod supereminet scientie
et oib^{us} pcepta. Hec est vestis dhi in
co^mitilis desuper ptexta. Incōsider
lis: ne aliqui dissimiles: quod ad vnu
puenit: quod charitas in vnu oes col
ligit. Pax. Est necessaria ad vnu
tatem corporis quam ipsa facit.
g. Pax dei. Non par dicit: et si
non habet charitatem. charitas vero
semper secundum habet pacem. h. Docē
tes et cōmō. At doctrina fiat illis
quoniam nesciunt: et cōmōnitio illis quoniam scīunt.
i. Omne

Job. 13. b

L. C. In oib^{us} modū seruantes. a. In aduersis tolerā
dis. b. Alter alterius onera portet.
modestiam: patiētiā: suppōr
tatis inuidem: et donātē vobis
metipis: si quis aduersus aliquem
habet querelā: sicut et dominus
integre et pure. a. magis
donauit vobis: ita et vos. Sup
ei studēdū est virtutis quod maior est oib^{us}. f. studiis
alii perire charitatē vel quod est sup oia.
f. omnia autem hec charitatez co
a. cerea faciat pfectum: charitas oia ligat ne
tinuā habete: quod est vinculum
abeat. a. quā Christus habuit et haberet pcepit: vel
quod iter deū et hoies fecit: sic et cōscientia vris cā
erulationis quod vris erit si habeat charitas quā
verā habet pacem quā puro corde custodit.
g. pfectio. Et pax Christi exultet i
cordibus vestris: in qua et voca
a. p. ea positi. b. ecclie. c. d. his oib^{us}. d. deo
ti estis in vno corpore: et gratia estis/
a. sumit p. quid hec possit ut. l. prudenter do
ceant et maneant quia.
te. Verbum Christi habitet i vobis abū
a. vt oib^{us} intellectu scripturarum habeant. b. vos
et alios de ignoratis. f. de his que continent.
h. dāter: in omnī sapientia docētes

III. Nicō. de lyra

a. Huc sunt. Hic p̄t inducit ad deponendū
virtutia spiritualia. b. Huc at deponite et vos
oia. i. non solū virtutia carnalia: sed etiam spiritualia.
c. Prā. i. appetitus illicitum vindicere. d. In
dignationē. i. ei signū i facie. e. Malitia:
id ē mali machinationē i corde. f. Blasphemā:
mā. p̄tra deū. g. Turpē sermonē. i. detrac
tionis: murmuratiōis et derisiōis p̄tra p̄t
mū. h. Holitatem. inuidem. vñ alterū sic de
cipiendo. i. Expoliates vos reverēho. i. sta
tū gētē. k. Lū actib^{us} suis. malis. vñ sic de
ponant oia peccata. l. Et inducere. Hic
sequēter inducit ad virtutū acquisitionē q̄ sit
mētis in dumēta. q̄ p̄mo ponit ad hō motuū. t. Ep. 6.
scđo. p̄sequitū intērum. ibi: Induite vos. mo
tuū autē ē: q̄ hō ē ad imaginē dei factū fum
mētē: q̄ imago deformat p̄ virtutis acq̄sitionē. i. Et
reformat p̄ virtutē. p̄t qd debet hō moueri ad virtutis
acq̄sitionē. ideo dicit: Et indutē nouum.
supple hoiez q̄ renouatus ē p̄ baptismum.
m. Eu q̄ renouat. l. in hac renouationē per ba
ptismū p̄ficit. n. In agni. dei. i. p̄ augmen
tū fidei formate charitate. o. Secundum imagi
nē ei. t. i. fum p̄t intellectuā ē q̄ ad delima
ginē factū. p. Abi non ē ma. et fe. q̄ distin
ctio sexus nō ē ex p̄tē mentis: s̄ corporis. istud
tū: Masculi et feminæ. nō ē in libris correcis
q̄ sic habet. Abi nō ē gētēlis et iudeus. et sic
li vbi referit ad deūz de q̄ immediate p̄dixerat
q̄ creauit eū. nā apud deū nō est p̄sona acce
ptio: s̄ recipit oīm venitē ad se p̄ fidē: ita q̄
nulla diuersitas p̄iudicat. siue natiōis. ideo
subdit: Gētēlis et iudeus. siue oblerations.
ideo sequitū: Circūcisio et p̄putū. siue ligue.
Barbari et scytha: siue p̄ditōis. Seru et li
ber. et p̄ bee itelligūt alle diuersitates q̄cūs.
q. Sz oia et i obū p̄ps. i. p̄ps ē in obū p̄ gra
tia. et oia opera q̄p bona p̄ncipaliter operat.
r. Induite. Hic p̄tē. p̄sequitū intentum de Ep. 6.
x̄tūtib^{us}. t. p̄mo in copationē ad p̄ximum. se
cūdo ad deū. ibi: Et pax Christi. et p̄tē ordo naz
ex notiorib^{us} p̄cedit ad min^m nota. dicit ergo
cocludēdū ex p̄cedēti motu. Induite igit
vos sicut electi dei. i. p̄destinari ab eterno.
s. Sancti. i. sacrificari p̄ baptismū in tēpore.
t. Et dīlēcti. p̄ augmētū grē. v. Vtūra
misericōdī. q̄tū ad p̄tētis effectū. r. Ben
ignitatem. q̄tū ad ei effectū. vñ dī benigⁿ q̄tū
bñ ignitⁿ ad bñfaciēdū primo in effectū.
v. Humilitatē. q̄ ē x̄tūtū custos et fundamen
tū. z. Modestia. bñ vtendo p̄spēris.
a. Patiētiā. bene se habēdū i aduersis.
b. Supportatēs inuidem. in infirmitatib^{us} et
onerib^{us} impositū. c. Et donātēs vobis met
ipsi. offensas remittēdū qd ē necessitatē. vñ
sūrlas qd est p̄fectionis et supererogationis.
ideo subditur: Sicut et dominus donauit vo
bus tētū. d. Sup oia autē hec charitates ha
bete. q̄ est maior alius x̄tūtib^{us}. j. Cor. xiiij.
Maior autē hoīū ē charitas. e. Qd ē vin
culū p̄fectionis: q̄ sicut x̄tutes politice con
cūnt in prudētia: sic insūst in charitate.
f. Et pax. Hic p̄tē inducit ad virtutēs i co
paratiōe ad deū. t. p̄mo q̄ ad p̄fectionem cor
dis. d. Et pax Christi. i. data et commendata a
deo. g. Exultet. effectue. b. In cordib^{us}
vris. causādo ibi exultationē. i. extra saltati
onē spūs vri in deū. sicut dī Job. iiij. Fieris
et fons aq̄ salitētis. i. salitētis i vīta eti
mā. i. In q̄. s. pace. k. Vocati eti i vno
corpe. ecclie sub capite Christi. l. Et gra. esto
te. de tātē bñficio. sedo q̄ ad p̄fectionem oīs
dicēs: m. Vtērū Christi ha. in vobis abū
ter. ita q̄ non sit solū i corde firmiter retinen
dos: sed etiam in ore p̄ doctrinam alius cōmō
nō. ideo subdit: n. In oī sapla. ad salu
tē necessaria. o. Docētes. sic etiā ore ve
stro deum laudando. ideo subditur:
vñ Cōmōnēs

Glo.ordi. Ad Colossenses La. III Vico. de lyra

Glo. Omne qđcūs tē. Quia p̄cepit supra deū laudari i corde: nūc i vībis i facēt nomē dei laudari et eraltari hortat: vt sic vba nrā et opa careat reprehēsione: vt magis facēt dñs cui⁹ magisterio iuituperabiles sūt discipuli.

b **Oia.** Mō soluz

q̄ facit i vbo vel ope: p̄oia: etiā co-

gitiatiōes: et si qua alia s̄. v̄l qđcūfā- cit facite. oē. l. p̄fe- en̄ deo attribuen- do: et h̄ facientes i noīe. et **Gratias** agē. Tūc enī vere agim⁹ grās deo p̄ xpm̄ si modū p̄ce- prorū el⁹ custodia- mus. d **Mulie- res.** De morib⁹ huic usq̄ monuit oēs colter: nūc trāst ad singulārīa p̄ce- pta monens diuer- sos sepatim ut ius- ce sibi seruiāt: non solū obediendo vt multeres vir⁹ et fili⁹ parētib⁹ et serui- dñs: s̄z etiā p̄sūle- do ut vtrī multeri- bus: patres fili⁹: dñi seruis. Hec est par domesticat co- habitatiōi oridāta a deo: concordia et clara iusticia: vt. s̄. q̄ excellūt rōne ex- cellat dñatione.

e **Holm.** Obedite p̄ oia: hoc enī placitū ē m

deo. **Patres** nolite ad indignatiōem

s̄ aliq̄ aspice. a s̄ vel pusillanimes. s̄ nō potē-

one p̄uocare filios vros: vt nōn

re diurius pati.

f **pusillo animo fiāt.** Serui obedi-

a s̄ q̄ fm carnē dñan̄. b s̄ ne dicā sp̄ualib⁹ tñm.

te p̄ oia dōminis carnalibus: nō

ad oculum seruientes quasi hoī-

s̄ nō deo. a s̄ placere volētes. b s̄ puta intērio-

ne tales in corde: quales extra.

bus placentes: sed in simplicitā

s̄ que non potest fallere.

te cordis timētes dñm. Quodcū

a s̄ et nō q̄ timētes penā a deo s̄ ex volūnate.

g **facit ex animo operamini:** si

a s̄ seruiretis. b s̄ p̄ hac humiliatiōe.

c **cūt dñor non hoīb⁹:** scientes q̄ a

s̄ p̄ hac humiliatiōe.

dño accipietis retributionē here-

s̄ p̄t dños etiā. s̄ dñantū. a s̄ his q̄ uber-

ditatis. **Dominō christo seruite.**

a s̄ ira est vt dixi seruidū: non p̄ crudelitate do-

minorum dimittendū: quia qui facit iniuriā sue

seruus sue dominus.

Qui enī iniuriā facit: recipiet id

a s̄ nulli parce p̄ maioriātate sua.

q̄d iniq̄ gessit. Et nōn est psōna

rum acceptio apud deum.

D **Omni** i

La. III e

p̄ servitio. a s̄ p̄ naturā ve ho-

mines repurcēs.

qd iustū est et equū ser-

a s̄ et talia exigēt q̄ta vultis a vobis exigi.

uis prestate: scientes quoniam et simula-

tio.

La. III

D **Omni** qđ iustum. Boni qui im-

perat: seruunt: quia non cupidis-

tate dominandi imperant: sed of-

ficio cōculendi et beneficia prouidendi.

G **ostium,**

a **Cōmonētes** vos. i psal. tē. i. vos mutuo ad diuinās laudes excitādo. b **Cā-**

tētis sp̄i. ita q̄ nō sit tm̄ laus oris: s̄z etiā sp̄us et cordis. c **In ḡa.** i. p̄sideratiōe

bñficiōe dei. tertio īducit ad p̄fectionē opis. d **Qđcūs** facit. Seq̄: d **Oia**

i no. do. i.e. i. oia facite ad honore diuini noīs. bonitas enī opis depēder ex recti-

tudine itētiōis. e **Gras** agen. tē. q̄ sicut dona dei nob̄ p̄ueniūt p̄ xpm̄ mediato-

rēn̄: sic p̄ xpm̄ orōnes n̄rē t̄ opatiōes s̄nt exaudibiles. f **Mulieres.** Postq̄ apls informant Colossenses d̄ mo-

rib⁹ generaliter: b idē facit q̄tū ad altq̄s status sp̄aliter.

Circa qđ p̄mo ponit eoꝝ informationē. sedo suā cōmēda-

tione. ibi: **Oratiōi.** Prima diuiditū i tres p̄tes fm̄ tres

stat⁹: q̄s tāgit. scda ibi: **Fili⁹.** tercia ibi: **Serui.** Primum sta-

tus est plūgatoꝝ. circa qđ p̄mo dicit: Mulieres subdite

estote vir⁹. debent enī p̄ eos regi. tū q̄ semia ē mas occa-

sionat: tū q̄ rō magi⁹ viget i virtis q̄ i mulierib⁹. vt diffi-

lī dictū fuit Ep̄b. v. g **Sic** oportet i do. i. in licet⁹ t̄ ho-

nestis tm̄. scdō instruiviros. d. **Airi** dlli. vpo. v̄ras. q̄ vir et v̄ros sunt vna caro. q̄libet aut̄ naturaliter diligit

suā carnē. i **T**olite amari eē ad illas. tractando eas + 26. q. 5. 6.

vt ancillas. s̄z magi. vt socias. p̄p̄ hoc Ena de latere viri no. 13. Co. fuit formata vt cognosceref socia: nō ancilla s̄c plēn⁹ d̄s

ctū fuit Ep̄b. v. k **Fili⁹.** Hec ē scda ps in q̄ instruct pa-

tres t̄ filios. d. **Fili⁹** obedite p̄ oia. licita et honesta.

l **Paretib⁹ v̄ris.** a q̄b⁹ fili⁹ habēt ēē nutritiū et docu-

mētū. m **Hoc** enī tē. qui dedit p̄ceptū de honore parē-

tū. Exo. xx. informat p̄res. d. n **Patres** no. ad indig. + Ep̄b. 5. 6.

nationē. i. impatiētā. o **Fili⁹** ve. p̄uocare. i. irratio-

nabiliter excitare. et subdīs rō cū d̄z: p **At nō pusillo**

aiō fiāt. i. vt nō p̄ duriciā v̄ram fracti a vobis fiant. t̄ sic

carētes disciplina peiores fiāt. q **Serui.** Hec ē tercia

ps in q̄ docet dños t̄ knos: primo seruos. scdō dños. in

pn. seq. ca. Circa qđm̄ dicit: Serui obedite p̄ oia. licita et

honestā. r **W̄is carnalib⁹.** i. t̄ his q̄ ptinēt ad corp⁹.

i his aut̄ q̄ ptinēt ad afām seru⁹ nō ē subdī dños: s̄z deo et

ecclie ministris. s **Mō** ad ocu. seruētes. i. tm̄ bñ in p̄-

sentia dñioꝝ. t **Quasi hoīb⁹** placētes. illi enī q̄ sic ser-

uūt: placere hoīb⁹ tm̄ q̄tū. v **Sed i simpliciti. cordis:**

id ēē plica simulatiōis et dolositatis. p **Timentes**

dñm. t̄ nō hoīles tm̄.

y **Qđcūs fa.** ex aio opamini. l.

volūtarie. z **Sic** dño t̄ nō hoīb⁹. s̄. p̄ncipaliter. s̄ secū-

dario t̄ p̄ncipaliter deo. debet enī serui cogitare q̄ deo il-

lorū seruitūtē ordinavit ad illoꝝ salutē p̄ meritū sue hu. i. Pe. 2. 6.

millatiōis. t̄ sic fuit deo p̄ncipaliter. t̄ homini scdario.

Ap̄t̄ implōtē diuine ordinatiōis. ibo subdī: a **Sciē-**

tes

q̄ a dñs acci. reri. herē. s. eterne respectu cui⁹ in nldō

p̄indicat p̄dītio seruitūtē humāne. vñ dicit Ambro. In

dñio bona fuit t̄ bona libertas eq̄ lance appendunt.

b **Qui** enī iniu. fac. siue seru⁹ sit dñm defraudādo: siue

dñs seru⁹ angariādo. c Recipiet qđ iniq̄ gessit. p̄ debi-

tā pena infligēdā a deo. t̄ subdī rō: d **Et nō ē p̄so. tē.**

p̄ maioritatē hoīs vel ei⁹ minoritatē parcendo.

In ca. iii. vbi d̄z i postil. Et auaricia q̄ ē idoloꝝ seruit.

Additio. i. Sedm Hlosā: Auaricia p̄ vitium ē

radix ēōm maloxiā: s̄z etiā s̄cūt idolatria a deo nitit auferre

glām ne sol⁹ deitatis nomē habeat: ita anar⁹ i reb⁹ a deo

factis se extēdit: vt sol⁹ v̄surpet q̄ deo oībus fecit: v̄tag

ergo sūt deo inimicā: q̄ negāt deo que sunt eius.

In eodem ca. vbi d̄z i postilla: Et p̄x christi: id

est data t̄ cōmēdata a xpo.

Additio. ii. Idoꝝ qđ d̄z: Et p̄x xpi. exponit in

Hlo. i. quā xps habuit in se t̄ habeti p̄cipit vel quā inter

deum t̄ hominē fecit tē.

In eodē ca. vbi d̄z i postilla: Molite ad indignatiō-

hem. i. impatiētā filios vestros p̄uocare.

Additio. iii. Pusillanimitas vitium ē speciale

vt ptz in. illj. et. h. nā s̄cūt p̄ p̄suptionē aliq̄s excedit apor-

tionē sue potētē dū nitit ad matora quā debet seu possit:

sic p̄ pusillanimitatz deficit de p̄portionē sue potētē dū

recusat in illud tendere qđ est sue potētē cōmēsuratū: t̄

q̄ inūrē illate ex qib⁹ ira causat deicīt animū patien-

tis p̄serrat cū non possit se vindicare: id si fili⁹ frequēter

inūrēs a p̄ib⁹ sustineat deicīt eoz anim⁹: ita q̄ fuit pusil-

lanimes cū nō p̄t dū inūrēs a p̄ib⁹ illat⁹ se v̄dicare tē.

Q 2 **x** **Oratione.**

Lc. 19. 6.

Ro. 2. b

Eph. 6 b

Act. 10. 6

A

Glo.ordi. Ad Colossenses La. III

Ga. **O**stiu: id eos meū faciat aper-
tū qd ad h̄ datū ē vt inde p̄deat
xbū. **A**pertū ē: qm̄ mīla t magna
dicit. **b** In sapiētia. **C**aute cō-
uerſandū iter p̄fidos ne scandali-
centur: ne fiat eis occasio blasphemie
mādi: r incitenr ad p̄sequenduz.
c **T**ps redit. i. oportunitatē p̄di-
cādi eis aliqb̄ modis p̄paratē.
d Ut cognō. q̄ cir. r̄c. **M**agis ca-
uet q̄ se videt cognoscit: q̄ se vi-
det ignorari. **e** **A**el accepit. **R**
redit ad me: r dicit oīvenit.
f **F**acite vt et in r̄c. **A**mb. **E**p h̄
loco intelligim⁹ q̄ generales sūt in-
structiōes apli: r ad oīm hoīm p̄-
fecti septē sūt ep̄le. **g** **E**t dicite
Amb. **P**repositū eoz p̄ eos com-
moner vt q̄ regēdā eccliaz eoz ac-
cepit: sit sc̄lūtūr de eis. **L**ebis
4. c. fal. **E**t illud

Nico. de lyra

B a Horationi. **P**otius aperte intrit
xit psonas diversorum statu, hi
sunt se recomedat oronibꝫ eoꝫ d.
Oratiō instat, p. mentis suble
uationē. **b** Vigilat̄es i ea, p de
bitā itētioꝫ. **c** In grāpactiōe
pp̄f bñficioꝫ del receptionem.
d Orat̄es s̄l, nā oratio m̄toꝫ et
maḡ exaudibil̄. **e** Pro nob̄. i.
p me t̄ locis meis. **f** Ut deus
ape, r̄.i. vt det nob̄ libertatē t̄ fa
cilitatē p̄dicādi euāgeliū christi.
g Propter qd̄ r̄.i. in carcere ne
possim ad p̄dicādū discrētere.
h Ut ma. illud. h̄ referit ad illud
qd̄ p̄mittit. Apiat nob̄ ostū fm̄
nis. i. Ut manifeste illd. s. xp̄i my
steriū. qd̄ adhuc pluribꝫ gētibꝫ est
occlū. i. Itra. s. stans t̄ discrete
k Ut op̄et. de rāto mysterio. L.
sequētert̄ ond̄ qd̄ se habeant ad
infideles. d. **l** In sa. am. r̄.i.
ex eccliaꝫ. m. Redimētes t̄ps. i.
diligēter qrentes oportunitatē p̄
dicādi eis euāgelicā xitare. t̄ sub
dit mod̄ debit̄ cū dī: n. Ser
mo vester r̄.i. s. taliſ v̄t audiētū
bns sit graꝫ. i qd̄ p̄ sap̄it fit iō
subdif: o. Sale sit qd̄. sap̄ia eni
sal noīak: eo qd̄ e 2dimētū xboꝫ
sic sal cibox. p. Ut sciat̄ r̄.i. fm̄
2ditiōe sue p̄pone. alit̄ enīrēspō
dēdū ſapienti. alit̄ ſimplici. t̄ ſa
de alijs. q. Que cir. me ſe. He
ē ultima ps buꝫ p̄ncipal̄ ep̄le: qd̄
dr̄ eī ſclusio v̄l ſfirmatio. h̄ du
pliciter. p̄mo p nūcioꝫ misioneꝫ
ſeoꝫ p ſpūal̄ ſalutatiōe. lbi: Sa
lutar̄ vos. Circa primū ſcīdū q
apl̄ misit hāc epl̄z p certos nū
cios ad certificādū colossens̄ q
et̄ ſua epla t̄ ad plen̄eis dicēdū
statū apl̄: vt ſfirmarent eos in ſi
die. t̄ ſolaret̄ i tribulatiōibus: q
eis ſupuenerat̄: vt dictū ē. s. i. ca
et pat̄ ex dier̄ ſententia v̄lqz ibi:
r Qui ex v̄b̄ ſt̄.i. v̄b̄ valde cō
ſuctus charitate. t̄ forte erat gēti
lis natidē. t̄ de ptibꝫ colossens̄ ſa
ctus t̄n̄ discipul̄ pauli. ſicut t̄ tit̄
et gētitatē puerſus: vt dictū ē ſu
pra Hal. q. s. Oia qd̄ h̄ agūt̄.
circa me t̄ alios fideles. t̄ Sa
lutar̄. Hic pōit ſfirmatio p ſaluta
tionem.

a **H**oc impotest. b **S**ingillatim diuersos monui: cōiter aut
nunc omnes.
Vos dñm habet in celo. **O**ratiōni insta
a **S**erīa in nocte vel nō pigrī. b **S**ōrone. **S**anctēs. **S** de p
tevīgilāntes in eā in gratiarum actione:
terīis. **S**ūstīcē dico.
Orantes sūl et p nob: vt de² aperiat nob
a **S** ad exponendū illō qd̄ ē secretū de xpo. i. natūritatē et ce
a **O**stīi sermōis ad lōquēdū mysteriū chri
tēta. **S** qd̄ xpi secreta expo. a **S** ita ad loquēdū: ve ma
nisfē aperite qd̄ absconditū ē infidelit. ita cōstāter et discere
te ve oportet me loqui qd̄ apostolus sum.
Stū: propter qd̄ etiā vinct² sum: vt mānife
b **S**tem illud: ita vt oportet me loqui. **I**n sa
s quā habentis. **S**pōcite. **S** vos etiam ipi.
a **S** illuminandos. b **S** extra ecclēsiā.
C pientia ambulat ā eos qui foris sūt: tē
a **S** non impeditēs. **S** habito tempore.
S ve grāciā suā audītorib². **S** vel in grā dicādā: nō in lege.
Pus redimētes. **T**hermo vī semp i gratia
a **S**apienſie **S** ita. **S** qd̄ aliter idōre alt
ter literato et alijs psonis.
Salē sit condit²: vt sciat² quomodo opor/
a **S**tribulatiōes qd̄ vndic²: vel qd̄ nō vñq ad animā ptingunt.
Teat vos vnicuiq respōdere. **N**lie circa
a **S** ideo nō fuit op² scribi. **S** qd̄ hūc credit misere eplam.
me sunt omnia yobis nota faciet tychic²
a **S** in fide. b **S** in p̄dicātōne.
Charissim² frāter et fidelis minister et con
a **S** in aduersis. b **S** ppter dñm. c **S** er hoc.
serīus i dōmino: quem misi ad vos i hoc
a **S** ad simile aliqd. b **S** tē. c **S** auere ergo.
D ipsum: ut cognoscat que circa vos sunt: t
a **S** contra mala mundi.
Cōsolete corda vestra cum onesimo charis
simō et fidelī frātre qui ex yobis est: qui
a **S** tychicus et onesimus. **S** vel et.
omnia que hic agūt nota facient yobis.
a **S** i. particeps et socius labōr² meorū.
Salutat vos aristarchus p̄captiu² me²: t
a **S** marco vel barnaba.
E t marcus consobrin² barnabē: dē quo ac
a **S** qd̄ discessisse et ideo ne recipet: si mō venerit. b **S** ista.
cēpisti mādata. Si veneſit adyos suscipi
a **S** salutat vos. a **S** isti idē meū assūtū de grā.
te illū. Et iesus qd̄ dicit iust²: qui sūt ex cir
a **S** de iudeis. b **S** modo. c **S** p̄dicando.
cūcisiōe. Hi soli sūt adiutores mei i regno
a **S** pto in tribulatiōe. **S** vicē meam supplicando.
dei: qd̄ mihi fuerunt solatio. **S**alutat vos
a **S** non legis.
Epaphras qd̄ ex yob ē seru² xpi ieu: semp
a **S** qd̄ p yobis orat ve p̄seuereris.
sollicit² p yobis i oratiōib²: vt stetis pfe
a **S** ve nihil adiūgaris pter ea qd̄ de² vult. **S** sollicit² est.
cti et plēni i omni volūtate dei. **L**estimo/
a **S** nō solū orādo hz et alijs modis: cōstōre ergo p yobis solliciti.
niū enī phibeo illi: qd̄ habet multū lābōrē
pro yobis et pro his qd̄ sunt laodicie et qd̄
a **S** cuangelista.
Hierapoli. **S**alutat vos lucas medicus
charissimus: et demas. **S**alutate frātres
a **S** specialiter qd̄ p̄dicatores recipit.
qd̄ sunt laodicie: et nymphaz: et que i domo
eius est ecclesiam. **E**t cū lecta fuerit apud
a **S** vos epla hēc: facite vt et in laodicensium
a **S** quā ego eis misi. vel quā ipstī mihi ve vidēatis hic esse res
ecclesia legatur: et ea que laodicensium
sponsum questionib² illis. **S** esto sollicitus.
s est yob legat². **E**t dicite archippo: Tide

Nico. de lyra

tionē bonoꝝ. pmo salutat co-
lossenses ex pte suoꝝ. sedo lao-
dicēles p ministeriū eorū. ibi: Sa-
lute. Prima adhuc in duas.
qꝫ pmo ponit socios natione in
deos. scđo gētiles pueros. Ibi:
Salutat vos. Circa p̄mū d: Sa-
lute yos aristarchus capituꝝ
meꝝ. i. p̄ticeps mei carceris et la-
boris. v Et mareꝝ cōfobrīnꝝ
barnabe. de isto marco dicitur
Act. xv. qꝫ recessit a paulo et
barnaba in pāphilia: ppter qd
postea paulus nolebat ē reci-
pere in societatez predicationis t Ep̄b. 5.
sue. et sic barnabas assūpto mar-
co iuit ad p̄dicanduz in vna re-
gione. et paulus et silas in alia.
videns tñ paulus postea ex di-
visione illa vtilitate ecclie se-
cuta. recepit dictuz marcum in
suam societate: et mandauit co-
lossib⁹z t alijs qbus erat mi-
nus dicitus. ppter dictuz recel-
sum qꝫ si veniret ad eos charita-
tine reciperen eum. de quo mā-
dato subditur: De quo accep-
stis t̄c. x Et iesus qui dicit
iustus. Apud enim iudeos plu-
res hoc nomine vocabant.
y Qui sunt ex circūcisione: id
est iudei natione. z Misoli-
sez iudei a Sunt adiutores
mei. pro nunc b In regno
dei. sc̄ilicet p̄dicādo. c Quis
mibi fuerit solatio. me cōfolan-
do in mea tribulatiōne t supplē-
do vlcē meaz in p̄dicatione.
d Salutat vos. Hic exprimit so-
cios suos de gentilitate conuer-
sos. d Salutat vos epaphras
qꝫ ex vobis est: id est charitate
vobis specialiter cōiunctus: qꝫ^t
p̄dicauerat eis. vt dictum est su-
pra. i. ca. ppter qd mag⁹ afficie,
bat ad eos. est etiā ex eis: quia
de gentilitate cōuersus: sicut ipse
et fact⁹ p̄discipul⁹ paulus: sicut et ti-
tus et plures ali⁹. cetera patente
vlos ibi: e Et pro his qꝫ sunt
laodicie et qui hierapoli. qbus
p̄dicauerat. sicut colossib⁹.
f Salutat vos lucas medic⁹.
fuit enī medicus corporalis.
g Charismatus. paulo. qꝫ fuit
comes sue peregrinatiōis vlos
ad martyriū: vt dicit h̄iero. in
plogo super Lucā t̄ antiochē
sis natiōe. h Salutare. Hic
cōsequenter salutat laodicēles
per ministeriū colossentium dis-
cēs: Salutare fratres qꝫ sunt lao-
dicie. generaliter. i Et nym-
pham. specialiter: que p̄dicato-
rib⁹z ministrabat sumptus de
suis facultatibus. k Et que ē
domo eius est eccliaz. i. famillā
eius christiana. l Et cum le-
cta fuerit ap̄d vos epistola. ista
quā vobis mitto: m Facite
vt et in laodicensiū ecclia lega-
tur. vt mea doctrina cōmu-
nia. t̄a eis p̄ficari ad salutem: et ec-
verso. epistola ramē ad laodicē-
ses apud nos non haberetur.
n Et dicite archip. qꝫ receperat
misteriū sup eccliam colossiū.
o Aide. diligenter attendēdo.
** Ministeriū

